

AMERICA UNDER COMMUNISM!
Daniel Svrch

Rudá hrozba

ANTI-KOMUNISMUS
V USA 1917-1954

UKÁZKA Z KNIHY RUDÁ HROZBA - ANTIKOMUNISMUS V USA 1917–1954 (PhDr. Daniel Srch, Ph.D.)

Úvod

Na počátku srpna 1949 měl premiéru film *Red Menace* (Rudá hrozba). Ponuré drama vyprávělo příběh zatrpklého vojáka Billa Jonese vstoupivšího do americké komunistické strany, jenž se během „výcviku“ zamiloval do přímé nadřízené Niny Petrovky. Milenci patřili k přesvědčeným stoupencům Stalinem ovládaného hnutí usilujícího o svržení federální vlády a nastolení totalitního zřízení, až do chvíle, kdy se stali svědky šokujícího incidentu. Vysocí funkcionáři nechali zavraždit jednoho ze soudruhů, protože zpochybňoval část základních dogmat. Otřesená dvojice prozřela a rozhodla se pro odchod ze strany. Hlavní hrdinové se ovšem ocitli v ohrožení života, protože jejich úmysl narazil na odpor rudých¹, kteří se na ně navíc snažili svalit i vinu za smrt „reakcionáře“. Po dramatickém útěku z domovského města, na němž je už spíše než reálná hrozba poháněl vlastní strach, našli azyl v Texasu u šerifa příznačně pojmenovaného „Strýček Sam“. Ten jim udělil lekci z patriotismu, přičemž zdůraznil, že nežijí v policejním státě, ale svobodné zemi, kde platí zákony. Na závěr jim poradil, aby se vzali a vychovali několik správných, amerických dětí.²

Snímek *Rudá hrozba* lze považovat za jedno z typických antikomunistických děl vzniklých na počátku studené války, tedy v období, kdy ve Spojených státech zuřil tzv. strach z rudých (*Red Scare*).³ Část americké společnosti tehdy zasáhly obavy z domácí komunistické strany, která údajně měla usilovat o provedení státního převratu a provozovat špionážní činnost ve prospěch Sovětského svazu. Zmíněný film obsahoval esence všech hlavních fenoménů, jimž se věnuje tato monografie. Jde o analýzu vnímání komunismu v USA, zejména pak jeho krajní interpretaci inklinující až k „démonizaci“ rudých i přeceňování jejich vlivu v zemi. Pozornost je navíc zaměřena na způsob, jakým se severoamerický stát s potenciální hrozbou vypořádával, což zahrnuje působení různých osobností a institucí federálního či soukromého charakteru, stejně tak o nejslavnější kauzy. Co se týče časového vymezení, práce je ohraničena roky 1917 a 1954. Rudá hrozba je sledována v období od bolševického převratu v carském Rusku až do momentu, kdy americký Senát udělil Josephu McCarthymu důtku, která předznamenala útlum nejsilnější hysterie. Tato perioda postihuje hlavní milníky antikomunistického

---

¹ Termín „rudí“ se v odborné literatuře běžně používá pro označení příznivců komunistického hnutí, aniž by se tím dávalo najevo nějaké pejorativní zabarvení. Dokonce i američtí komunisté o sobě nezářídka kdy hovořili tímto způsobem.

² Republic Pictures, *The Red Menace*, DVD, 2013.

³ Bude-li se v textu vyskytovat termín „strach z rudých“, půjde o pouhé označení příslušného společenského jevu (obavy z komunismu) bez jakéhokoli pejorativního zabarvení. Nepředjímá se jím skutečná míra hysterie ve Spojených státech, nýbrž jde o běžně používaný pojem v americké historiografii.

vývoje v USA: první strach z rudých, vznik několika výborů vyšetřujících tzv. neamerickou činnost ve třicátých letech, éru spojenectví se SSSR během druhé světové války a konečně druhý strach z rudých. Nutno dodat, že monografie nepředkládá vyčerpávající analýzu, nýbrž stručně představuje hlavní fenomény.

Antikomunismus ve Spojených státech na počátku studené války patří v českém prostředí spíše k vedlejším tématům. Tuzemští historici mu zatím věnovali jen velmi omezenou pozornost. Situace v zahraniční literatuře, zejména pak té americké, je přesně opačná. V této souvislosti je ovšem nutné upozornit na jisté schizma v historiografii, znázorněné dvěma existujícími interpretačními proudy, od nichž se odvíjí přístup k danému fenoménu. První, zjednodušeně řečeno, vnímá rudé jako pouhé nevinné oběti blouznivého, iracionálního období, kdy v USA zuřil „hon na čarodějnice“. Osoby hlásící se k antikomunismu pak generálně označuje za „inkvizitory“, přičemž zdůrazňuje především určité excesy spojené se zásahem proti rudým, a taktéž akcentuje míru hysterie v americké společnosti. Druhý proud naopak poukazuje na skutečnost, že americká komunistická strana byla zejména v éře lidové fronty a Velké trojky zapletena do rozsáhlé špionážní činnosti, která významně poškodila zájmy USA, a proto lze považovat zákrok proti ní za opodstatněný i legitimní. Americké rudé zároveň vnímá jako součást celosvětového komunistického hnutí, a tudíž za neoddelitelné od zločinů páchaných jak v Sovětském svazu, tak později v tzv. východním bloku. Tato monografie se snaží o syntézu výše zmíněných interpretačních proudů, reflektuje tedy díla patřící k oběma liniím. Dále se zakládá na množství primárních pramenů, jež se snaží analyzovat bez jakéhokoli „předporozumění“.⁴

Možnost vyjádřit poděkování je nemilejším privilegiem autorů. V první řadě bych proto rád poděkoval Nakladatelství Epoque za vydání tohoto textu. Dále bych chtěl poděkovat mým kolegům, jmenovitě Vaškovi, Honzovi a Standovi, za podporu při psaní knihy i za to, že díky nim jsem ještě neztratil víru ve smysluplnost našeho historického řemesla. Neméně velký dík patří rovněž všem kamarádům a celé rodině v nejširším slova smyslu, bez nichž bych nikdy nemohl psát tyto řádky. Knihu věnuji milované Aničce, bez ní by byl můj život smutný, šedivý a osamělý, jen díky ní je přesně opačný.

Více v knize RUDÁ HROZBA – ANTIKOMUNISMUS V USA 1917-1954 (PhDr. Daniel Srch, Ph.D.), Epoque, listopad 2016

www.epoque.cz

<https://www.facebook.com/Nakladatelstvi.Epoque>

---

⁴ Budou-li se v textu vyskytovat termíny „inkvizitoři“, či „hony na čarodějnice“, je tak činěno bez jakéhokoli pejorativního zabarvení, jde pouze o označení antikomunistů, respektive období, kdy probíhal zásah proti rudým.